TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе одатъ пе септетънъ: Жоіа. — Препъмерацінеа се фаче ан Сібіїв ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, кв вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціял препъмерацієі пентрв Сібіїв есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жъмет ате de ан 2. фл. 10 кр. Пентрв челелалте пърці але Трансілваніеі

№ 36. АНЪЛЪ IX.

Сібіїв. 7. Септемврие. 1861.

ші пентрв провінчіле din Монархіъ пе ън ан 5; фл. 25 кр. еар о жъмътате de анъ 2. фл. 62½ кр. Пентрв прінч. ші цері стрїне пе анъ 9 ф. 45 кр, пе ½ ан 4 фл. 72 кр. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентрв ан тжіеа ôръ кв 7. кр. шірял кв літере мічі, пентрв а доа ôръ кв 5½ кр. ші пентрв а треіа репетіре кв 3½ кр. в. а.

TRANSILVANIA.

Сібіїв 6. Септ. Газетеле віенезе, ші кв деосебіре челе пештене адвк штірі despre dimicionapea Канцеларіялві авліко-трансілванъ Бар. Kemény, адъогжндъ, къ ачастъ dimicionape ан кв сарв фі прімітъ. Ґазетеле унгрешті пештене маі вреаъ съ штіъ, къ Баронялъ Rosenfeld Шефял унъі despъръмъмнтъ ан Міністеріял de finanцъ ар фі decirnatъ de фіторіял Канцеларъ авліко-трансілван.

Noі нъ пе андоімъ, къ Баронял Kemény ва сші din Кабінетъ, деакъ кв проіектеле сале ан прівінца конкіемъndeі Diete трансілване нъ ва стръвате; дарв кв атжт маі мялтъ пе андоімъ, къ Дл. Rosenfeld ва окупа постял de Президинте ал Канцеларіеі авліко-трансілване, пентрв къ ачаста сарв пътеа ан тъмпла саъ пе baza унорв конштинце скоасе din izворв incinчерв, саъ пе baza унеі ideі de преділекціе. Денъмірea Дляі Rosenfeld de Канцеларіъ ар ан тъмпла пътъралъ ачелор есперименте непорокоасе, каре ан декъръреа ачелорв декъръндъ трекъці 13. анї саъ фъкътъ кв кътезаре фъръ нічі о комбінаціе ші конштере а черінцелор поастре din партеа унорв вървацї атвіоші de статъ. Есте унъ че трістъ, деакъ ла Biena нъ се штіе, саъ нъ вреаъ съ штіе, къ кум конштере партеа чеа маі пътъроасъ а імпонялацієі арделене пре Дл. Rosenfeld, ші зъ астъзі орі кжт съ стрїце вървацїі рецініцї асъпра пъреріі імпонялацієі, тотъші гласял попорялві есте факторял ачела потінте, пре кареле Гъвернялъ віне ва фаче, деакъ нялъ ва пієрде динаінтеа окілор ла пъперea врътъріялві Дляі Баронъ Kemény, пентрв къ Денътацїі пентрв Діетъ се алегъ акъмъ пе baza репрезентацієі імпонялъчіунеі.

Че ва зіче мажорітатеа імпонялацієі арделене, кандъ ва вede, къ ън вървать окъп локял Канцеларіялві авліко-трансілванъ, кареле есте унъ Бърватъ унілатералъ; кареле се стъпжнеште de патіма врєі кътръ тоцї, чеі че нъ се цінъ de націоналітатеа лъі; кареле фацъ кв мажорітатеа попялацієі арделене аъ фъкцionат ла а. 1851. ан Арделъ пе baza унор прінчіпі пропрії, дар нъ пе baza прінчіпіелор констітъціонале, че дикъ атъвчі ераъ ан demлина лорв валоаре, чел пъжнъ ачеле дикъ п'аъ фост штерсе; кареле се ва стръдъі а адъче треаба біетеі поастре патріе, ка кжт маі кръжнд деакъ нъ стареа de acedie, дар кв ъна сеатъ ън провісоріъ абсолътістікъ съ плъстъіаскъ, кътъ абсолътістялві ші волнчіа есте елементял лъі; кареле ка Organisatoріъ ал требеі фінанціале ла а. 185⁰/₁. прекъм аратъ ан дикъ ші астъзі персоналял de фінанцъ ан Арделъ, аъ пріімит мялці пекваліфікацї ан Сервіціял de фінанцъ, ші аъ пъс тотфелялъ de оамені ан постърі марі, dintre карії унії аъ жъфзіт вістіерія Статялві, ші саъ недепсітъ, дар пентрв ън ромънъ кваліфікатъ ші мерітатъ деіа аъ гъсіт ън пост de Секретаріъ.

Нъ din патімъ кътръ індівідъалітатеа врєднеі dintre націіле конпатріотіче зічемъ ачестеа, нъ, чі din порънка нечесітъцїі, de а аъате дела Патріа поастръ о астфеліъ de непорочіре, че негрешітъ ар врма, кжнд ар къдеа соартеа асъпра Дляі Rosenfeld de а врма Баронялві Kemény ан постъ de Президинте ал Канцеларіеі авліко-трансілване, кътъ не віне а креде таре, къ афаръ de кжтева мялнічіпалітъці съсештї, тот Арделял есте кв неанкредере вътръ ачастъ персоналітате.

Сібіїв 29 Авгвст. (Анкеере.)

Органялъ канцеларіеі Унгврештї „Sürgöny,“ фаче антрвнъ артікялъ, антітялат: Прівінце din провінчіе асъпра черкъларіялві канцеларіялві унгврескъ, врътъоареле дескоперірі: Чіркъларіялъ канцеларіялві de кърте (челъ din тъіъ, каре шіа фъкътъ de обіектъ регъларea комітателорв) аре дрептъ а се тънгві. Съ прівітъ одатъ алецеріле комітетелорв комітатенсе. Поате чева фі маі абсврдъ? Комісарії, карії саъ тріміс ан черкърі, ка съ провоаче сателе, спре тріміереа аблегацілорв ан адвнъріле de алецере, аъ адвсъ фіе каре кв сіне ші ън рецістръ de нъме, каре лаъ четітъ, ші ан каре се афлаъ нъме рекомендате de свпремії комісії, каре поате къ нічі нъ ераъ din ціпътялъ ачела, ші ан контра кърора din motіве персонале nіminea нъ рефлекта чеваш, унде din контръ ачеіа, че ераъ андрептъціцї а антра ан комітете, се алецеаъ нъмаі дъпъ че се рідікаъ реклатаціі ші пжре, ші ачеста а фостъ тетеіялъ, кътъ нъмерялъ de 400 а метрілорв de комітет а ешітъ кв мялтъ маі таре. — Дарв анкъ кътъ аъ фостъ ла алецереа атплоіацілорв! Sürgöny зіче: къ кънoаште віче-нотарі, карії дабеа нотъ сілабіза, че есте тіпъріті, еаръ нъ ші а четі, апоі ші алте постърі саъ анпъръцітъ анпаінте ла вінъ. Ачесте абъсърі ераъ кв атъта маі марі, деакъ съпретял комите ера стрїнъ ан комітатъ, унде лъкрареа са чеа din тъіъ а фостъ candidapea амплоіацілорв. De доіспрезече анї анъсата нофтъ de domnipe, са доведітъ андоіт антре аша нъміції ліберарі, карії антімпіна пе чеі че нъ кредъ кювінтелорв лорв ка С. Скріптврі, кв о вътъмтоаре арогацъ. Къці нъ фъръ алешї de жъзї, карії дабеа кънoскъ de нъме corpus iur's, врмареа фіреаскъ ачестеі прочедъре а фост къ indibiziі маі анцелецї саъ ретрас дела шединце, ка елементялъ десфрънатъ, каре нъ ераъ ан старе съ'лъ дъмереаскъ, съ нъі атрагъ ші пре еі. Аша аъ фостъ шединце, ан каре треі кв тотялъ контрарі опініъні саъ редікатъ ла конклъсъ, асфеліъ се антъмпла, къ кондъкъторії momentaні аі комітателорв нъмаі кънoаштеаъ вре о цертврire. Есте кънoскътъ опосіція комітателор ан контра Локъціінцеі ші а Канцеларіеі, ансъ нічі ачі нъ аъ фостъ консечецї, кътъ ан алта зі се анторчеаъ еаръші рвгъндъсе de еле деакъ нъ din алта кавсъ, нъмаі ка съ чêръ вані; че съ зічем despre тортвріле ла стрънцереа контрібъціъніеі, ан прівінца ачеаста есте черкъларіялъ маі антінсъ, ансе din нъпктъ ан нъпктъ ші адевърат. Ън документъ къ попорялъ прівіторіъ плжнгъндъ дъпъ авъціа са, нъмаі маі тързіъ а прічепътъ, къ мялці domnї плътескъ контрібъціъніеа лор ан секретъ.“ Ачеаста ікоанъ піо зъгръвеште органялъ унгвескъ Sürgöny ка съ жъстіфіче чіркъларе канцеларіялві авлік Форгач. — De парте ансъ ка комітателе съ фіе дат асклътърі ачестор demъстрврі, ва din контра мялте din еле сяв претекстъ, къ локъціінца нъ есте дікастеріъ лецізітъ, нъ вреаъ съ аштеарнъ бъцетял, ші ан лок съ атъсвре келтъеліле дъпъ мъсвра de маінаінте, еле ле антялцеск кв мялтъ маі таре, каре прочедъръ фіреште къ а ангрезнат ерътї мялтъ пе віецїі контрібъецї. Ачеаста а дат ансъ дікастеріелор маі анпалте а свснинде активітатеа маі мялторв комітате, ші а конкіема комітете нозъ, а деньмі комісарі рецештї ші але da кювіінчіоасе інстрвкціъні ші ан пътерпічірі: а деньне ші а нъне амплоіацї мялнічіпалї de тоатъ пласа, ан касъ de лінсъ а се нъне ан фрептea administрацієі четъцъпештї орі комітатенсе ші черъндъ нечесітатеа а кътіга порвнчілорв лорв кювеніта вазъ кв потереа мілітаръ. Тот одатъ ансъ сънт Комісарії рецештї ші авісацї а декіара, къ М. С. нъ аре de кецетъ, а рідіка інстітъціъніеле констітъціонале, саъ а анпедека легала indenendinцъ а Унгаріеі ан administрацієне, чі, дъпъ че М. Са а есперіатъ къ партіта, каре кв тотъ прецялъ пъзъеште дъпъ революціъне, а паралісатъ прін ôрва са андреznіре пътереа ші інфлъінца попорялві анцелептъ ші пачнікъ, а кърві інтерес ші ферічіре сънтъ стрънс легате de рестітъіреа лецізітеі ordine, дореште М. С. а ажънце нъмаі атъта, ка ачеаста мъіестрітъ рецеа, черъндъ требъінца, съ се рвпъ кв нътереа, ші ка астфеліъ de тоатъ інфлъінца стрікътоаре еліератялъ попорв унгвескъ съ ътілісézъ біпефачеріле констітъціъніеі спре фолосял тъв, ші сябт рестітъіта ordinea легале съ кътіце тътврор онестелорв інтересе десволтаре ші скътінцъ. — Комітетялъ Комітатялві Пешті, ші ал четъції Песта прекъм ші маі мялтор комітате сънт десфіинцате прін комісарі рецештї. —

Респъпсялъ прівать ал Іллюстрітатеі Сале D. Комите Съсескъ Б. de Салмен ла Скрісоареа оффічіоасъ а Есселс. Сале П. Епіскоп Б. de Шагъна din ¹⁵/₂₇ Авгвстъ.

Еселенціеі Тале аъ фостъ кв плъчере а ме провока прін стімата скрісоаре din ¹⁵/₂₇ Авгвст а. к. ка, din андемнялъ унеі ordinaціъні че амъ емісъ кътръ Маціістратялъ Сібіїялві, съ арътъ: нъмеле, тімпялъ ші локялъ унде преоцї ромънї саъ фъкътъ віноваці de есорвітъріле че лі с'аъ ан тъмпатъ.

De ші, прекъмъ е кънoскътъ, заче ан фіінца administрацієі пъбліче, къ скъдеріле хъртіілорв оффіціоасе ші лецітімареа dicнъсечіъніlорв din оффіціъ фъкъте сжнтъ ресервате дрегъторіелорв препосіте, ме сімтъ тотъші аплекатъ, din респектял ан палтеі стіме персоналі кътръ Еселенція Та, а ме лъса, неофіціалменте, ан дісвтърі маі de парте.

Еселенція Та аі віневоітъ а менціона нъмаі деакт ла анчепътял стімателеі скрісорі: кътдіп маі мялте пърці саъ фъкътъ ан тъмпътърі преоцімеі ромъне, къ се местекъ ан лъкрврі політіче ші провоакъ ла неасклтаре de дрегъторії, — ансъ прін декіарацієнеа ачеаста аі лінсітъ тотдеодатъ de а еспріме ан требареа че аъ врматъ: че м'аъ андемнатъ пре мине ла асемене інкріміна ціъні асъпра Преоцімеі ші інтеліцінцеі ромъне? пентрвкъ, ан тръ адевъръ, еъ потъ респънде, къ de репецїте орі ші саъ фъкътъ ші міе асеменea десконерірі ка ші Еселенціеі Тале.

Не лжнгъ тоате ачестеа еъ нъ амъ пъсъ нічі ън прецъ не асеменea десконерірі оралї, дар нечі de ачеea нъ м'амъ скандалісатъ, къ кіарв ан кълторіа mea кв прілежял реставрареі дрегъторіелор констітъціоналї амъ ан тъмпінатъ інфлъінце стрїне ші некіемате асъпра алегъторілор ромънї, ші къ Преоцїі ромънї пъртаъ кювжнтялъ престе тотъ локялъ ка репрезентанцї аі корпоръціънелорв, кв карії ансъ ші еъ ансъмї ме лъсам de мялтеорі ан десватері черкъстанціалї, ші аша п'амъ фъкътъ din тоате ачелеа нічі о антревъінцаре спре а ме тънгві despre ачеea, пентрвкъ еъ нічі п'амъ воітъ а пъші ла mezлокъ асъпра унеі мішкърі маі лібере ла ре'пвіереа констіціъніеі, нічі п'амъ авътъ врєднъ преnъсъ despre тóте ачестеа.

Нъмаі дъпъче Маціістратялъ deічі, дъпъ маі мялте арътърі despre недечіле антъмплате саъ сімцітъ андеторатъ, денъртжнд дела сіне тоатъ респъпсабілітатеа пентрв стагнареа ан требіле administратіве ші жъдіціалї — амі рапорта преларгъ ші кв тоатъ сереосітатеа, къ лъкъторії Комъпелорв кврать ромъне, дъпъ свътъріле прімите, прекъмъ сінгврі търтврісаъ, ар фі стжндъ анпаінте партеа чеа маі таре кв декіарацїъні скрісе ъна кв алта потрівіте, прін каре арв фі denегатъ рекъпоаштереа дрегъторіелорв дъпъ прескріеріле регълатіве аштеzate ші кв деосебіре а Інспекторілорв, ші ачелора леар фі репъпцїатъ обедіенціа, нъ міаъ фостъ ертатъ а маі антърzіа, чі амъ требітъ а спріжіні ші din партемі пре zелоаса дрегъторіъ кв десльчіріле de лінсъ ші аі da інвіацїъніеле черъте.

Деакъ еъ п'амъ потътъ трече кв вederea овсервъріле, че оффіціалменте ші саъ адвсъ ла кънош-

тінцъ, деببе тотъші сърбътореште съ респінгъ дела міне орі ші че індіцітаре, ка кътъ еъ аші фі лнвіповъцітъ преоцітеа ші інтеліцінца ромънъ, ші къ атъта маі въртосъ съмі іаъ воіе а те пофті кіаръ ші пре Еселенціа Та, ка ачеастъ респінцере къ атжта маі мъltъ съ ті о лнкъвіінцезі, къ кжтъ еъ пъ съптъ лн посіцізне, ка din арътърі інцепере фъкъте, съ дедъкъ пжрі асъпра персоанелоръ пенъміте деспре фапте пехотържте дъпъ локъ ші тімпъ.

Еартъ Еселенціа Та, ка, афаръ де індемнъlъ прінчіпале ла скрісоареа че аі атъта бъпътате а о лндрепта кътръ міне, съ кътпъпітъ ші челалалтъ кънрінсъ алъ еі, пентрякъ къ кжтъ лті е конечіінца маі кърат деспре інтенцізнеа Ордінеі меле din 16. Іъліъ, къ кареа атъ воітъ о конделецере біне-кізъзітъ ші рідікареа вазеі челеі къзъте а дрегъторіілор, фърь кареа печі о адміністрацізне пъ е къ пътінцъ; къ а тжта маі пъцінъ потъ дедъче din ачеea вре о тжнгъіре. Пентръ ачеea доар' пъ ордінеа меа кътръ Мацістратъlъ Сібіілъі, чі предомнітоареа діспъсъчізне а Еселенціеі Тале аъ потътъ да скрісоареі кътръ міне ачелъ тонъ, каре ічі колеа се апропіе кътръ посіція меа персонале пъ, фърь аместекъlъ брекъреі атърьчізні. 'Мі паре ръъ пъ пентръ обіектъlъ че діскътъмъ, чі пентръ пе'нделецереа че лнтімпінъ.

Дорере, къ лн делегацізнеа чеа греа, че престе воіамі ті с'аъ лнкрезътъ, къ Еселенціа Та пъ атъ венітъ лн атінцере, пентръ ачеea Еселенціеі Тале печі пъці потъ фі кіаръ къноскъте тендінцеле, портареа ші пезъінцеле меле.

Адевератъ, къ къ прілежъlъ реставрацізнелоръ атъ аскъltатъ пре Ромжніі, іатъ лнтімпінатъ престе тотъ локъlъ къ тоатъ промптітъдінеа ші атъ провокатъ пре тоці репресентанціі попорълъі ромжнъ, карії саъ апропіатъ де міне — прекътъ ачеаста се вede din акте — ка, пентръ дрегъторіі (къ де ачестеа е ворба) съмі пропънъ din неатъlъ лоръ, бърбаці каліфікаці ші асъпра челоръ пропъші атъ ші авътъ тоатъ потінчоаса прівінцъ дъпъ калітъціле лоръ, лн лнцелесъlъ пре палтелоръ інвіацізні къ деосебітъ прівінцъ ла націоналітатеа ромънъ, ші деакъ тотъші, — лнтръ марцініле регъlацізнеі че міаъ фост прескрісе ка діректівъ — пъ міаъ съкчесъ а коресп ъnde тътърор претенсізнілоръ, ла ачеа пъ портъ еъ вінa, чі е ресерват дічісізнілор маі лнналте, деакъ пентръ ачеаста ті се поате лнтъта вер о грешалъ дедъпъ сеатъ пъ къ інтенцізне фъкътъ.

Еъ, авжнд лннаінтемі інтенцізнеа Пре 'налтъ ші черінцеле тімпъlъі, лн посіція меа ка маі маре престе неатъріле amendoze але попорълъі повъцъіреі меле лнкредінцатъ, ам обсерватъ тотдеъна о портаре непъртінітоаре ші де пъреріі жъсте кондъсъ ші ашеа къноскжндъмі кіемареа де а лъкра ка мезъlочіторіъ, фіечіне се поате апропіе де міне, еъ каътъ а къштіга лнкредере токма ашеа, прекътъ ті еъ лнсъмі къ лнкредере лнтімпінъ.

Лн фіне, деакъ міе нічідекътъ пъ ті се пот лнтъта сінцеміте непретепоасъ кътръ націізнеа ромънъ чеа пъмероасъ, кареа къ лнчетъlъ лнаінтеазъ къ съкчес негрешітъ спре вііторіъ ші але кърей сінцеміте леале ші портаре пачнікъ печі одатъ пъ атъ фостъ стръінъ але рекъноаште, деакъ маі департе счіъ, кжтъ лнкредере пъне Маіестатеа Са лн попорълъ челъ кредінчосъ алъ ромънілоръ ші лн каре градъ Те бъкърі Еселенціа Та де бъпъвоінца пре'налтъ, ашеа пентръ міне, каремі цінъ де о проблетъ сінчеръ а доторінцеі ші а сінцеміте-лор меле де а преста лнтъратъlъі ші Домнъlъі меъ, прекътъ ші патріеі меле сервіцізрі де конкордіъ ші де паче, немікъ пъ лінсеште пентръ ка къ Еселенціа Та лнтрезнъ съ сеатъпъ ші съ къltівезъ сетжнца пъчіі.

Noі атжндоі Пре сфінціте Домнъле! сжнтем кіемаці де а фі мезлочіторі, каре кіемаре не дескіде дъ къмпъ де актівітате лнбелшъгатъ, съ аветъ дарь лнкредере дъ лнтралтъlъ, съ пътрімъ о конделецере лнпрътъtатъ аколо, дъde претенсізнеле 'мі стаъ лн потрівъ, еъ лті лнтіндъ мжна спре ачеаста къ сінчерітате ші сжнтъ конвінсъ, къ ші Еселенціа Та доreшті а лннаінта армонія ші пачеа, ші къ ноі прін фапта пъчіі че о лннаінтъm ші прін спріжінъlъ дрегъторіелоръ, не къштігътъ меріте пъмаі пентръ поноръ пліне де біскъвжнтаре, чі кореспозетóре ші ачелеі Пре'налте лнкредері, къ кареа Маіестатеа Са аштептъ дела ноі ліпіштіреа пре-кредінчошілоръ съі съпъші.

Пріітеште деці Еселенціа Та ші ачеа лналтъ стімъ че аре опоаре а ці о пъстра. — — — —

Sieb. Bote Nr. 175. продъче респънсъl ачеста къ ъртътоареа обсеваре а са лн фрънте:

Сжнтемъ ашеа порокоші а потеа лнпъртъші четіторілоръ пострі, респънсъlъ домнъlъі Комите алъ націізнеі а да пъблічітъціі респънсъl съъ, че аъ деببітъ съlъ кончédъ дъ ъnъі аместекъ не лндрептъцітъ. Лнсъ се поате къноасче къ елъ фъ ла ачеаста сілітъ прін індіскрецізнеа къ кареа саъ пъблікатъ скрісоареа Епіскопълъі Шагъна, каре індіскрецізне — дъпъ конченттъlъ пострь — въдесче дъ маре дефект де ърбанітате, ші ачеаста поате фі ші каъса, din кареа, респънсъlъ деалтмінтрелеа доар маі біне лн форма дъеі респінцері де фъкътъ, обсервъ о Courtoissie маі преа маре.

Сібііъ 5. Септемв. Бравіі пострії фрацї din Комітатъlъ Крашовълъі ші Орашъlъ Лъгожъ, въжндъсе съпрінші лн пъререа лор деспре Цімпасіъlъ din Лъгож, къчі ачела din партеа Комітатъlъі саъ діжъдекатъ Ордінелъі Міноріцілоръ ка пропрієтате, де ші чеі мъlці ромънї din Комітатъlъ Крашовълъі ші Орашъlъ Логожъlъі аъ контрібъітъ атжт ла зідіреа ачелъі Цімпасіъ, кжтъ ші ла лефеле Професорілоръ, карії ераъ тотдеъна де Реліція католікъ, — лнчепъръ а се консъlта деспре клъдіреа ъnъі Цімпасіъ ромънъ націоналъ, лнсъ обіектъlъ ачеста пъмаі деокт аъ продъсъ діспарітате лн ідеі, вржндъ ъnіі а авea цімпасіъ ромънъ націоналъ фърь карактеръ конфесіоналъ, еар алцїі къ карактеръ конфесіоналъ де Реліція ортодоксъ ръсъріте ъnъ, къчі каре къноаште Бъпатъlъ, ші къ деосебіре Комітатъlъ Крашовълъі, ачела ва шті, къ ромънїі де Реліція греко-католікъ лн Бъпатъ ші лн Комітатъlъ Крашовълъі сжнтъ де тотъ пъцжні фацъ къ ромънїі де Реліція ортодоксъ ръсъріте ъnъ.

Ачастъ діспарітате а ідеілоръ саъ лнчепътъ а се десвате лн Газета Трансілваніеі, ші лн Конкордіа, ші атъндоъ ачесте Органе націонале аъ адъсъ пъреріі пентръ ъnъ Цімпасіъ ромънъ націоналъ фърь карактеръ конфесіоналъ. Фіиндъ лнсъ еъ събскрісъlъ ръгатъ де ъnъ Парохъ ортод. din Лъгожъ, ка съі деспоперъ пъреріа меа лн прівінца ачаста, ші дъндъ еъ пъреріа ачаста лнтр'ъn лнцелесъ контраріъ пъреріілор челор съсатінце: пентръ ачеea афлъ де деببінцъ а пъбліка спре деслъшіреа обіектъlъі честіонатъ ачаста а меа пърере, кареа аша съпъ:

Чінстіте Пъріпте!

Де ші пъ е лъкръ ъторъ, де аці респъnde Чінстіеі Тале ла хъртіаці din 17-леа але къргът:, къчі събстратъlъ еі есте прекътъ делікатъ, пре атъта ші моментосъ: тотъші те гръбескъ къ дареа пъреріі меле, че о чері, ка съ лндестъlескъ лнкредереа, че о аі манїфестатъ кътръ міне.

Лннаінте де тóте воіъ съ крезъ, къ діскхармонія ідеелоръ, че с'а пъскътъ лнтре бърбацїі ромънї де реліція поастръ ші чеа греко-католікъ дела Лъгожъ, пъ с'а ескатъ din къцетъ ръъ, чі маі мъltъ din ачеа лнпрежъраре, къ с'аъ консъltатъ деспре ъnъ обіектъ поъ, кареле нічі кънді пъ с'а десбътътъ лнтре ноі пънъ акътъ. De ачеea афлъ де деببінцъ, ка лн фрънтеа респънсъlъі меъ съ статорніческъ ъnъ прінчіпъ, не каре апоі съ ашезъ дедъкціиле меле ші пъреріа меа. Еъ гъndескъ, къ ноі тоці ромънїі де лецеа ортодоксъ ресъріте ъnъ доріmъ а рекъштіга Автономія Бісерічеі поастре, де каре лн ърма мъсъріlоръ гъвернаментале неатъ лінсітъ. Noі аша дарь требъе съ лъкрътъ спре ажъпцереа ші рекъштігареа Автономіеі Бісерічеі поастре пъ пъмаі къ о консеквінцъ біпесокотітъ ші басатъ лн Інстітъціъніле канонїче ші історіче але Бісерічеі поастре din Бъпатъ, Унгаріа, ші Арделъ, чі лнкъ ші къ прівіре ла ачеі факторі реалі, карії алкътъеск есенціалмente Автономія чеа деплінъ а ъnеі Бісерічі націонале indenendinte, фърь а къроръ обсервare ші репресентаре адевъратъ, Автономія бісерічаскъ есте пъмаі ъnъ фантомъ, о пъльчіре, о лнтелъчъне. Еъ гъndескъ, къ вері чіне дъпъ о конціdерare ші жъdекаре серіоасъ деспре Автономія Бісерічеі, че о доріmъ къ тоції, се ва конвінце, къ треаба школаръ есте партеа чеа есенціале констітътівъ а ъnеі Бісерічі автономе, къчі деакъ вомъ лъа лн конціdераціъне къвіінчоасъ партеа чеа din афаръ а ъnеі Бісерічі, автономе, вомъ афла, къ гарацїа ъnеі Бісерічі автономе лн німіка пъ се еспріме маі лнведератъ, ші німік пъ лннаінтъ база еі маі мъltъ лннаінтеа алторъ Бісерічі автономе, ка токмаі школеле ші Інстітъціъніле літераріе, че ле поседе еа ка Бісерікъ автономъ, ші ле съсцінe къ пропрііле сале пътері фінанціале. Кътъ е де маре ачестъ адевъръ, ші кътъ де консеквентъ л'аъ пъстратъ пре елъ Бісерічіле автономе, се вede din тоате пърціле Европеі, орі лнкътр'о вомъ арънка прівіреа поастръ. Лн Франца съптъ пъмаі Франчесі де о націе ші лімъ ші сънце; лнсъ лнтре челе мъlте міліóне де Франчесі, карії тоці се цінъ де реліція католікъ, се афлъ преа пъцінї Франчесі де реліція рефоматъ, карії се певоескъ пентръ лнфіінцареа ъnоръ школе конфесіонале, дарь Гъвернъlъ ле стъ лн контръ, къ ъnъ сеатъ пъ din пъпктъ де вedere націоналъ, ка адекъ съ трътітъ копіі лор лн школеле статълъі, че съпт франчесе, дар тотдеодатъ ші конфесіонале католіче, чі din ачелъ пъпктъ де вedere, къчі пъ ва съ рекъноаскъ Автономія Бісерічеі реформате лн Статъ. Еар din контръ лн Елвеція афлътъ пъмаі школї конфесіонале лнчепъндъсе дела школеле портале, ші съіndъсе пънъ ла Ъніверсітъці, къчі аколо Гъвернъlъ статълъі репъблікапъ прекъноаште Автономія атътъ Бісерічеі католіче, кътъ ші ачелеі реформате. Тот астфелій афлътъ ші лн Германія треаба школаръ. Деакъ вомъ прівi лн патріа поастръ, атъпчі лнкъ пъ ведемъ алта, декътъ школе конфесіонале, де ші націоналітатеа, де кареа ачелеа се цінъ, есте ъna ші ачеeаші ъngъреаскъ сеъ нетцеаскъ сеъ словенеаскъ, пентръ къ бърбацїі ачелоръ Реліції с'аъ лнвъцатъ din лнтъмплърі фелізріте, къ гарацїа Бісерічелоръ автономе нікъіреа пъ се афлъ ші пъ се еспріме маі мъltъ, ка прін школеле конфісіонале. Ба

лнкъ че е маі мълтъ, лн Арделъ нацїа унгъреаскъ е лнпърцїтъ лн треї конфесїунї, лн чеа католікъ, реформатъ ші унітаріъ; ші де ші унгърї унітарї сынт доаръ пънъ ла 45000 де сфлете ші лнкъ фоарте рісїпіте прін цеаръ, ші тотъші пентръ база Бісерічеї лорь автономе аша аь еї — чеї форте нъцїнї унгърї унітарї — тоате школеле лорь конфесїонале, лнкъ ші Академіе де дрептърї лн Клужь, прекум аь ші унгърії чеї мълцї реформацї ші католічї Лїцеele лор аніждереа лн Клужь. De ачеea Гъверналь Унгаріеї ші ал Арделялї аь лнтродусь din векіме прінчіпіялї de стать, лн орма кърї обіектялї лнвъцъторнялї с'а трактатъ ші се трактézъ ші астъзї ка унь обіектъ конфесїональ. Кънду ноі ведемъ, къ нацїунїле челелалте ну нумаі сынтъ мълцъміте ку школеле лорь конфесїонале, чі лнкъ ку зелотіміе маре се стръдуескь пентръ сусцїнереа школелорь лорь ку карактерь конфесїональ: атунчі ноао ну е консолтъ а чере дела Гъверну апроваreа унъї прінчіпіу ноу пентръ школеле ноастре, каре есте контрарїу прінчіпіялї біне апробатъ алї школелорь de челелалте Реліцїї, ші каре а штіутъ сусцїнеа пачеа ші хармонїа лнтре фрацї de o нацїе, дар de деосебіте Реліцїї.

Лнсъ поате фі, къ'мі ва фаче чіпева ачеа обіекцїе, къ унгърії, нецїї ші словенїї din Унгаріа ші din Арделъ аь фъкутъ лн Статялї векіу школеле лорь конфесїонале, еарь ноі Ромънїї времъ съ ле фачемъ акумъ лн статялї modernъ? Ла каре респундь еу: къ сынт унеле сінгъратіче адевърурі, каре попóръле нічі атунчі ну ле лась, ші ну ле пъресескь, кънду din o Епохъ векіе трекъ лн чеа новъ. Ну ведемъ, къ унгърії, карії сынтъ ентусіастацї ну маі нъцїнь пентръ нацїоналітатеа ші консолідареа еї, ка ноі ромънїї, ну амалгамеазъ школеле лор челе пънъ акъ конфесїонале ку треаба нацїональ, чі ачаста о факь еї ку ачелъ скопь біне сокотітъ, ка съ ну стріче сфінценїа требеї лорь нацїонале прін амалгамізареа школелорь конфесїонале.

Лнкъ маі біне о лнпрежъраре, кареа ну о нутемь не бъга лн сеатъ, ші ачаста есте індіферентісмялї релїцїонарь, каре лесне неарь адуче лн сусцїунеа алторь попóре патріотіче, деакъ ноі ам пъръсі теренялї школелорь конфесїонале, пентрукъ тоатъ лумеа чівілісатъ есте конвінсъ despre ачеea, къ Бісеріка автономъ ну поате есіста фъръ школї конфесїонале, кънчі о асемінеа Бісерікъ се асéменъ ку наіа, каре н'аре вънтреалъ ші din лінса еї сеаь се кофундъ, сеаь ну проспереазъ. Лнкъ ші ачеea деобе съ обсервезь аічі, къ ноі лншіне амь da despre ноі „testimonium paupertatis,“ кънду ноі dopind а ажунце ла автономїа Бісерічеї, амь есклюда din трънса дрептялї pidікъндеlорь школе конфесїонале; ачаста унікъ лнпрежъраре ажунце а da душманілор ортодоксіеї ноастре ачеа пърере despre ноі, ка кум ноі неамбіцїонъндуне пентръ школї конфесїонале ші не претінзъндуне лн Бісеріка нóстръ автономъ, прекунноштемь, къ ну нутемь авea Бісерікъ автономъ лн ачелъ кінь перфектъ, прекумь ачеea о аре Бісеріка Католікъ, греко-католікъ, реформатъ, лютеранъ, унітаріъ ші Бісеріка ортодоксъ а нацїеї сърве! Аша дар проблема ноастръ есте, къ прекумь претіндемь перфекта егалітате нацїонале, аша съ претіндемь ші перфекта егалітете бісерічаскъ.

Лн ачесте шірурї але теле се афлъ ну нумаі кувінте темеїніче, чі ші фапте адевърате. De ачеea сперезь таре, къ деакъ Чінстіа Та веї лнпъртъші ачастъ а теа пърере бърбацїлорь нострії de аколо, ачеіа се ворь конвінце, къ цїмнасїялї, че врецї съ зідицї ла Лугожь, требе съ фіу конфесїональ de Реліцїа ноастръ. Ноі ну авемь кавъ de а не теме de карактерялї конфесїональ алї школелорь ноастре, кънчі лн Бісеріка ноастръ ну нумаі ну се прімеждуіеште нацїоналітатеа ноастръ, чі деобе съ мъртурісімь, ші ачаста о прекумноскь ші душманії ортодоксіеї ноастре, къ Бісеріка ноастръ ла тоате лнтъмплъріле непорокоасе пентру нацїоналітате ші лімбъ, а штіутъ съ фіу скутялї ші лімапялї de мънтуіре пентру нацїоналітатеа ші лімба ноастръ. Адевърялї ачеста деобе сялї прекумноштемь ші лн ачесте momente марі ші тъіетоаре лн віаца нацїоналъ, кънду лукрътъ пентру автономїа Бісерічеї ноастре, кънчі сынтї кредецї, къ тогмаі переспектареа кувіинчоасъ а сусцїнереї прінчіпіялї de школї конфесїонале арь слъві нондеросітатеа motівелорь, не баса кърорь черемь Бісерічеї ноастре дела Гъверну Автономіе. Sapienti pauca.

Апоі еу крезь, къ прекумь цїмнасїеле конфесїонале греко-католіче din Блажь ші Беіушь, ші цїмнасїялї нострь конфесїональ din Брашовь есістъ, фъръ съ фіу търъратъ пачеа ші унна лнцелецере лнтре ноі ромънїї фъръ деосебіре de реліцїе; аша ші цїмнасїялї конфесїонал de лецеа ноастръ din Лугожь ну ва търъра, чі ва протова унна лнцелецере ші хармонїе лнтре націоналїстії de унь сынцe, de ші de доаъ конфесїї.

Лн сфършітъ ну потъ трече ку ведереа нічі форма, кареа біне а се обсерва ла трактареа унъї обіектъ школарїу, прекумь есте обіектялї zidindялї вострь Цїмнасїу. Обіектялї ачеста, прекумь амь атінсь маі сусь, констітъ о парте есенцїалъ а Бісерічеї автономе, чеea че с'а рекунноскутъ ші лн лецїслацїунеа църеї, ші ка унь астфелїу de обіектъ аре а се тракта ші пертракта лн лъунтрялї Бісерічеї автономе, ші респектіве прін ачеї мембрії аї Бісерічеї автономе, карії сынтъ врзїторії ші фундаторії времурї Інстітутъ літерарь. Ші фіиндь ку врзїторії ші фундаторії прімітівї аї фіїторіялї вострь Цїмнасїу сынтъ мембрії чеї маі алеші аї Бісерічеї ноастре ортодоксе din Лугожь ші din Комітатялї Крашовялї: пентръ ачеea обіектялї честіонатялї Цїмнасїу деобе съ се трактезе лн Соборь, адекъ, лн адунареа комунале а Ортодоксіеї ноастре din Лугожь, дар нічі деокм съ ну се лась, ка съ се факъ din трънсял унь обіектъ алї Ізпісдікцїунеї комітатенсе, кънчі атунчі тоцї, карії штіу лецїле църеї, ші практікалеле алторь реліцїї автономе, се ворь міра, кумь de ноі ну кунтъ а сусцїнеа автономїа Бісерічеї ноастре ку тоцї факторії еї есенцїалї.

Кумкъ ачеста ші ну алтъ друмь поате съ ведукъ ла доріталї скопь, ші пре ачеста съ ві'лї гарантїзезе пентръ тотъ віїторіялї ка пропрієтатеа воастръ, ве нутецї лнкредінца din есемплялї, чель авецї din наінтеа окілорь, къ адекъ кълугърі католічі din Лугошь лнчепръ съ лнтродукъ цїмнасїялї ла ан. 1824 ку прелецерї привате, апоі лн комітатъ ла ан. 1836 с'а фъкутъ моцїе, ка съ се факъ о зідіре, унде кълугъріі Міноріцї съ цїнъ прелецерї, ла каре зідіре аь контрібуітъ негрешітъ ші аі нострі. Еар лн анії денре урмъ адекъ ла а. 1851 Орашялї Лугошь ресолвъ Міноріцїлорь не ань кате 2500 фл. ші партеа чеа маі нумъроасъ а Орътенілорь din Лугошь ¾ есте de реліцїунеа ноастръ: тотъші комітатялї а декларатъ Цїмнасїялї ачела de пропрієтатеа Бісерічеї автономе католіче, чеea че а девіда комітатялї, дунъ пъреreа теа, н'а фостъ компетентъ. Ведецї ку ші ачі се адевереазъ аксіома juris: forma dat esse rei, кутацї даръ, ка лнтъіь съ адуцецї честіунеа віїторіялї вострь Цїмнасїу ла теренялї съу легалъ, ші аколо дунъ форма акумь атінсь сялї трактацї.

Сібіїь 23. Августь 1861.

Андреїь т. п.
Епископь.

Логож лн 29. Августь. Спре лндеплінїреа лнкунноскінцъріі меле лн треаба Гімнасїялї, амь порочіре авъ лнпъртъші; ку честіунеа ачеаста маі лнтъіь десбътъндуне лн Комісїуне, маіорітатеа аь вотатъ пентръ Гімнасїял ромънь греко-ръсъріteanь. Комісїунеа шаь дат елаборатял стъ Конгрегацїеї Комітатенсе, ші лн 24 Авг. дунъ о лнфокатъ ворбіре а DD. Dp. Хацеган, Фавр, еу, Атанасїевіч, Манжука, Протопресвітерії Марко, Поповіч ші Іоановіч; Поповіцъ, ші Вапчеа про, ші а Кап. Nagі, Прот. унїцї атвії Берченї, Іанкулеску, Влад, Dp. Маріенеску ші Dp. Маніь контра, — кунду контрарії ідеїї ноастре претіндеаь, ка маінаінте съ се девідъ пентръ лімбъ, апоі пентръ Гімнасїу, ку кувет ку унінду се ромънїї пентръ лімбъ, се ворь унї ші пентръ Гімнасїу, — прін вотізацїа латъреї дрепте ку 200. de вотурї лн контра челеї деастъпта ку 17., саь хотъръ пентръ ноі, прівінду се ачеаста кудере ка о ловітъръ de моарте пентръ дъпшії! — Маціарії орь фостъ тоцї ку ноі ла вотізаре, пентръ кувор фі куветат; ку десбінъндуне ромънїї лн обіектял Гімнасїялї, лї вор пъртіні лн обіектялї лімбеї дар саь лнпъмлатъ фоарте! — D. Гождь наь пресідат ла десбатереа ші хотъръреа Гімнасїялї ка інтересатъ, чі аь лъсатъ пресідіу D. Фавр, ку тоате лнсь DD. Капонічі ші чеї ку дъпшії лнпреунъ саь декларатъ, ку еї речерь офертеле лорь пентръ Гімнасїу. Лн прівінца ретрацерії офертелорь саь хотърът, ка пентръ ачаста Фішкял Комітатялї съш dee пъреreа, de е ку кале, ка съ лісе сатісфакъ, деóрече скопял офертелорь аь фост фундареа унъї Гімнасїу ромънь, пре кареле маіорітатеа мембрілорь аь врутъ сял кіеме ръсъріteaн, ші óре скімбатусаь скопялї прімітів прін когномінареа ачеаста? Маі мълцї дінтре Інтелїценцїї нострії дунъ лнпъртъшіреа лналтеї скрісорі а Есчеленцїеї Воастре ку дъпшії, аь аморцїтъ, непутъндь, саь некутезъндь чева се репліче лнкоптрї, — ші амь маре сперанцъ, ку се вор лнбъръта пентръ лупта ка съ рътрагъ Гімнасїялї ачеста de сусь ізпісдікцїунеа комітатенсъ. Ку тоате лнсь умілїта теа пъреre арь фі, ка спре лнпекареа ідеїлорь ешите лн Газетъ ші Конкордїу ші лімпезіреа капетелорь конфузе de прінчіпіле лнтрунселе кунпінце маі въртос, ку унїї аь лнчепутъ а скорпї, ку арь фі фалсъ скрісоареа дела Еселенцїа Воастръ, — се въ лндъраці а фаче óре каре публічітате спре лъмуріреа адевърялї асемънат прінчіпіілорь лн скрісоаре ку атъта сфінценїе адесеорі адусе прін Телеграфялї романь.

De сосеа лндрептареа Есчеленцїеї воастре маі тімпурїу, тот лукрялї лва алтъ фацъ.

Тот лн зіоа ачеea саь девідатъ ші кауса Лімбеї лн Комітат сусь Пресідіял D. Гождь, унде аі нострії аь дат чеа маі фортóсъ довадъ de сімцял лор нацїонал, кънчі ла Моцїа D. Кап. Лівіу 20 de ромънї аь кувунтатъ лн чель маі перфектъ кінь парламентар, каре din каре базъндуші кувунтареа са пре пóте арґументе ші дедукцїї лнкоптра 10 унгърі, карії се невоеаь ку дрептялї історік аші сусцїнеа лімба. Лн сфършітъ D. Гождь спре чеа маі маре бъкурїе а тъторорь ромъніло рь а пронунцїатъ лімба ромънъ ка лімбъ офічіоасъ. Лн 26 Авг. саь десбътутъ Статутеле пентръ лімба ромънъ лн жудекъторіе, кареа еарьші аь кушунатъ марі лупте. Статутеле, куветъ, ку се вор публіка прін повеле фіиндуші пънъ акума ку непутінцъ de але кълтіга, ші аша ну сынт лн старе авіле лнпъртъші специал.

Віена 5. Сент. Статутеле Асоцїацїунеї пентръ Література ромънъ, ші култура попорялї ромъну саь лнкунноцїатъ de кътръ Маіестатеа Са, ші нумаі §-фалї 5. саь модифікатъ лнтр'ачеea, ку прімірea de мембрії лн Соцїетате, че ну сынтъ четъцені австріачі, есте кондицїонатъ de лнвоірea Гъверналї.

Votulu Comisiunei pentru gimnasiulu infiintiendu in Logosiu.

Onoratu comitetu Comitatensu!

Comisiunea denumita in causá infiintiandului Gimnasiu romanu adunanduse dupa mtielesulu decisiunii comitatense din 7. Aug. a. c. Nr. 544. sub presiedinti'a Ilustritatii sale Domnnlui Manoile Gosdu comite supremu' cá se se sfatuésca in privinti'a agendeloru mai urginte si de lipsa pentru innaintarea causei infiintiendului gimnasiu romanu, face urmatòrea relatiune catra comitetulu comitatensu.

Ilustritatea sa Domnulu comite supremu dischidiendu in persóna cá si preside siedintia comisiunii referéza, cá de óre ce prin decisiunea sub Nr. 544. in caus'a institutu-

lui romanu, a fostu insarcinatu, cá spre inmultirea fundatiiunii se stringa oferte marimmóse in cerculu tablei magnatiloru si alu representantiloru la dieta, a vorbitu cu ambii presiedinti ai caseloru inca mainainte de a fi primitu decisiunea din partea comitatului, si aceia primira cu bucuria scirea despre infiintiaré unui gimnasiu romanu; inse deórece aceia marturisira, ca numai o siedintia vor mai tiene casele, si in aceea va fi cuventulu numai despre disolvarea dietei, si esprimara parerea de reu, ca cu acea ocasiune nu se potu face colecte pentru institutulu romanu.

Ilustritatea sa D-lu comite supremu, impartasi despre infiintiarea acestui institutu nationalu pe cale privata si cu D. Franciscu Deacu barbatulu de incredere alu ungariei, carele 'si dedu parerea, ca trebuescu provocate oficiosu in numele comitatului Carasiu tóte jurisdictiunile din tiéra, ca acele concurendu cu entravenirea loru, se adune oferte pentru infiintiarea proiectatului gimnasiu romanu nationalu in Lugosiu pentru ce Ilustritatea sa propune, ca se se faca o provocare inflacaratóre in numele comitatului, si se se adreseze din acestu scopu catra tóte jurísdictiunile din tiéra, ma cugeta, ca ar fi bine, ca folosindu-ne de acésta ocasiune, se se faca asemenc provocare, si catra Iurisdictiunile din Transilvania, si aci anume se se inviteze la oferte Eselentia sa D. Alesandru Sterca-Sulutiu Mitropolitulu Albei-Juliei, Eselentia sa D, Andreiu barone de Siaguna episcopulu Sibiului, Eselentia sa Domnulu Hainald eppu Catol. alu ardealului si Ilustritatea Sa D. Ion Alexi eppulu Gerlei, apoi de sine se intielege, ca suntu de a se rug'a pentru oferte spre scopulu atinsu si Ilustritatea sa D. D. Alesandru Dobra, eppulu Lugosiului, Eselentia sa Domnulu Vasiliu Erdely eppulu Oradiei mari precum si DD. episcopi catolici din Timisióra si Cianadu, si acesta se se considere de intregimea decisiunii sub N-rulu 544. in caus'a institutului nationalu.

Propunerea acésta a Ilustritatii sale Domnului comite supremu precum si aceia a Domnului Alesandru Makaj, ca se se provóce deosebi comunele comitatului Carasiu, c'a aceste se primesca pe sine a concura cu unu ajutoriu anumitu pe anu din partea loru ca si comune si se se deoblige, ca'lu voru da pe viitoriu pentru totu-deauna, respective pana candu gimnasiulu va veni in asia pusetiune, catu nu va mai ave lipsa de ceva sprijinire . . s'a primitu cu unanimitate si placere din partea comisiunii, carea 'si esprima dorintia, e'a aceste provocari cat mui curendu se se efeptueze. . . ma totu deodata se se provóce si alte personalitati private cu autoritate si popularitate óri de carea nationalitate, c'a si acestea se ajute intru adunarea colecteloru.

Dupa aceste S. D. Ioane Fauru antaiulu vice-comite de ordine propune, c'a se se faca statutele pentru gimnasiulu romanu nationalu, si din acestu scopu, Ilustritatea sa Domnulu Comite supremu denumesce din membrii comisiunii o alta subu comisiune, si anume pe DD. Mihailu Nagy canonicu gr. cat. Ioane Marcu, protopopu g. n. u. Ioane Fauru, Alesandru Atanasieviciu, Alesandru Makaj si Dr. Marienescu pentru elaborarea statuteleru, pana la congregatiunea viitória — Dar, totu deodata insarcinéza pe Reverendisimulu D. Mihaiu Nagy, ca se castige (statutele?) gimnasiului din Blasiu si din Beiusiu, ér pe Reverendisimulu D. Ioane Marcu, pe acele a gimnasieloru din Brasiovu si Carlovetiu promitiendu si Ilustritatea sa, ca va castiga dela institutulu reformatu din Debrecinu, pentru de a procede informularea statuteloru dupa o orientare, si pasi mai siguri.

Totu speptaverulu D. antaiulu vice-comite propune, ca mai antaiu ar fi, c'a se se otarésca caracterulu gimnasiului, si poftesce c'a servenduse de supremulu scopu, si ultim'a tendintia, caracterulu de Gimnasiu romanu nationalu, se se adauge si caracterulu confesionalu, prin numirea de rasariténu, in urmare se fie, „gimnasiu roman nationalu resariténu?“.

Motivele atinsului Domnu, si membriloru de acésta parere suntu: a) pentru ca oricare institutu in tiéra, are si caracteru confesionalu, si gubernulu trebuia se faca provocare, c'a se-i damu si caracteru confesionalu, b) pentru ca multimea locuitoriloru in comitatu, si in Banatu suntu resariteni, si fiindu siliti a-i da caracteru confesionalu nu poate se fia de catu resariténu, c) pentru ca acela care face ofertu, doresce se scia la ce institutu da banii sei.

Daru altmintre idea de unu institutu nationalu, e mai inca o idea noua la noi si mai cu greu va puté strabate de catu asia institute, ca si cari asemene se mai afla in tiéra, ma vedemu, c'a si gimnasiele romane, cate se mai afla, inca au caracteru si confesionalu; Póte inse veni unu timpu criticu; o crisa politica, c'a in trecutulu de curendu, si déca are gimnasiulu si caracteru confesionalu, biseric'a resariténa cu autonomi'a sa 'lu ia sub scutulu seu si dela acésta nulu póte rapi nimene.

La aceste respunde Reverendisimulu Domnu Mihaiu Nagy, si membrii de o parere a). candu sá proiectatu infiintiarea unui gimnasiu romanu, nu au fostu vorb'a decatu de gimnasiu nationalu, si toti cu unu sufletu oferira pentru gimnasiu romanu nationalu, ce se atinge de conditiunea pusa a tréa di la protocolu, c'a se fia si resariténu oferatoriulu 'si póte retrage ofertulu; b). prin caracterulu confesionalu, multu ajutoriu ar cadé dela acestu gimnasiu, c). si de ar veni unu timpu criticu, c'a comitatulu sesi pérda autonomia in contra puterii fisice, si absolutistice nu se póte opune nimeni si 'lu repesce séu se amesteca in causele institutului dupa placere d). acestu institutu trebuia se fia a natiunii intregi, cá se avemu sperantia ca in viitoriu va deveni de o academia romana, si altele.

Membrii comisiunii intarindu seu resturnandu aceste doue pareri diverse se vediu de lipsa votisarea, si Ilustritatea sa primindu voturile a aflatu ca DD. Mihaiu Nagy, Vasiliu Stoianu, Ioan Popoviciu, Costa Popoviciu si Dr. Marienescu notariu fura pentru gimnasiulu romanu nationalu, si acestia cerura, cá asia se se astérna la consiliu, si numai in casulu, candu consiliulu ar face sila de-ai da caracteru confesionalu, se se ie cuestiunea acést'a innainte, iéra DD. Ioane Fauru, Bela Szende, Alesandru Atanasieviciu, Demetriu Popavitie, Iuan Marcu, I. Linka si Alesandru Makaj. sia datu votulu, ca se fia „gimnasiu romanu nationalu resariténu“.

Aflanduse voturile inpartite pe de o parte cu majoritate, Ilustritatea sa fara de a mai votis'a, a pronunciatu votulu majoritatii de invingatoriu cá adeca se fia „gimnasiu romanu nationalu resariténu, si in acestu modu se se refereze opiniunea cemisiunii catra comitetulu comitatensu.

In fire D. Mihaiu Nagy pretinde ca si votulu minoritatii se se iee la protocolu.

Lugosiu 3. Sept. 1861. s. n.

Месацїулŭ Ѧмпъръторескŭ ѧн Сенатулŭ імперіалŭ.

(Ѧнкеере.)

De ші диета унгъреаскъ нъ а кълкатŭ не дрътулŭ че і са дескісŭ спре комбінаре, чі а ші декіарат фірулŭ негоціацїунелорŭ диетале де рынтŭ, тотъші дореште М. С. прекътŭ Пре ѧналтŭ ачееашї вре съ цінъ вътосŭ пентрŭ челелалте църї але Монархіеі прінчіпулŭ констітуцїоналŭ, а ръмъпеа тот ла ачела ші ѧн прівінца Унгаріеі — ѧн ѧнкредінцаре ла о маі бунъ прівінцъ а церії; нічі нъ вреа діферітеле церї але імперіулŭі але контопі ѧнтр'унŭ тотŭ фърă деосебіре, чі кŭ а тътŭ маі мултŭ а пъстра атът регатулŭі Унгаріа кът ші челоралалте церї карактерістічеле лорŭ; ѧнсъ М. С. вреа ші ѧн інтересул челорŭ де пре ортъ ка ші челŭі din тъіŭ а скŭті легътуріле, каре леагъ не атъндоъ нъ нъмаі асупра пофтеі де рътпере, чі ѧнкъ але маі астрънце прін інституцїунї констітуціонале. М. Са а хотържтŭ даръ а декіара ші а весті, прекътŭ ортéзъ;

1-о Леціле фундаменталї din $^{20}/_{10}$ Окт. ші $^{26}/_{2}$ а. к. рътъп прекътŭ де cine се ѧнцелеце ѧн вігóре. Ші din ачеea, че са датŭ Унгаріеі кŭ матъръ сокотінцъ ші кŭ серіоасъ воe, нъ іа М. С. німікŭ ѧндеръптŭ.

Декъ о цéра денéгъ партічіпаре са ла лукръріле де леце, каре констітуціонаментe вінŭ а се пертракта ѧн Сенатулŭ імперіал, атунчі ачéста нъ póте ѧмпедека констітуціоналії репресентанцї аі челоралалте церї ѧн ѧндеплініреа аблігацїунелорŭ лорŭ ші нъ поате ѧмпедека активітатеа лорŭ, пентрŭ кŭ нъ се поате да ѧн воіа унеі пърцї, а ѧндрептъцї не челелалте ѧн дрептуріле ѧнтемеіте прін констітуцїune, ѧнсъ ретъне фіекъреі диете ѧнтрареа дескісъ пентрŭ ачел нъктŭ де тімпŭ, ѧн каре се ва фі ѧнфъцошатŭ аплекареа прін лътъріреа прівінцеі політіче ші прін къштігата конвінцере despre нечесітатеа ачестŭі інститутŭ, ка съ іа парте ла есерчеареа дрептурілорŭ реціпъте пентрŭ Сенатулŭ імперіал ші съ ѧнтре ѧн черкулŭ лŭі.

О скімбаре а ачестеі констітуцїунї фіе ѧн ѧнцелесулŭ ѧнтіncеі Автономеі а пърцілорŭ, фіе ѧн фавоареа компетінцеі тотулŭі, нъ поате ші нъ вré а ѧнгъдŭі М. С. не алта декът не калеа констітуціоналъ, аша даръ ѧн ші кŭ Сенаітулŭ імперіалŭ.

II. Хотържреа М. С. а денега ѧнтъріреа ачелорŭ артікулї, карії сънтŭ ѧн контра прерогатівелор короанеі, дрептурілорŭ челоралалте церї але Монархіеі ші але статулŭі ѧнтрег, прекътŭ ші ѧн контра інтереселорŭ попоарълорŭ Унгаріеі, де лімъ немагіаръ, ші астфелїŭ нъ се потŭ унї кŭ леціле фундаментале повъ стъ кŭ атътŭ маі пеклетітъ, кŭ кът ѧн ші аъаръ де цеаръ есте о цеперал конвікцїune, къ анъме ачеле пъкте але артікулілорŭ de леце аі диетеі din 1848 каре ватъмъ ѧндрептъцїтеле інтересе але Кроацїеі, Славоніеі ші Ардеалулŭі, прекътŭ ші але локŭіторілорŭ немацїарї аі Унгаріеі, ші пентрŭ ачеea аŭліпсъ de ревісїune, пентрŭ кŭ еле фърă de еі сарŭ пътеа есекута нъмаі прін аплікареа міжлоачелорŭ сілніче.

Тот кŭ ачеea пречісїune декіаръ М. С. кŭ Пре ѧналтачееашї, нъ се ва опъне ачелорŭ артікулї карії нъ стаŭ ѧн контрадікцїune кŭ леціле фундаментале, чі кŭ мултŭ маі таре, фіиндŭ кŭ маі мулте астфелїŭ de диспосіцїунї але леціслацїунеі анулŭі 1848 а аплатŭ рекъпоштіінцъ ѧн Пре ѧнналта Скрісоаре de мънъ din 20 Октом. а. т. есте гата а да рецеаска санкцїune ші челоралалцї, карії сънтŭ а се десфъче din ѧнтрегулŭ комплекс спре скопулŭ ачеста, а се акомода релацїunелорŭ фактіче de акътŭ ші а се аштерне de диета чеа маі апроапе ѧн дрътулŭ констітуціоналŭ.

III. Дъпъ че ѧнсъ диета адъпатъ ѧн Пешта, de ші пропріа са есістінцъ е базатъ не кондіцїunea ресервацїunеі пропъпчіате ѧн діпломъ, тотъші декіаръ кŭ вреа съ ретънъ ѧн опосіцїune кътръ нова леце фундаментал, прін прочедура са а зъдърнічітŭ ефектъареа унеі кореспънзътоаре діпломе інаугърале ші аша ші есекутареа ѧнкоронърії сфътŭ претестулŭ унеі релацїunї de дрептŭ каре на статŭ нічі одатъ нічі леціт нічі фантіче, адекъ а релацїunеі унїunеі персонале, ѧн прівінцъ даръ ла черкътстаріле, кŭ диета ѧн локŭ съ administreze конечіенчіос офічіулŭ політікŭ нъс ѧн мънеле еі, а ажунс ѧнтро кале стрікъчіоасе, din кареа нъмаі поате скъпа — са аплатŭ М. С. стръпъсъ ѧн нечесітате а детермина ші девіде дісолвіреа диетеі Унгърештї.

М. С. ѧнсъ нъші перде сперанца кŭ ѧнкълчітеле прівірї се ворŭ лътъріі, інімеле се вор пъчіві ші релацїunеле се вор форма астфелїŭ, ка съ поатъ орта ѧн ун тімпŭ скъртŭ конкіемареа унеі диете повъ кареа ва авеа de даторінцъ, а ѧндеплині ачеле облігацїunї, каре de диета de акътŭ аŭ фостŭ реŭ кунощуте орї неглесе ѧн ун астфелїŭ de пересъпзъторіŭ modŭ. Ѧнтре алтеле са ѧндурат М. С. а да челе маі атъсърате інвіацїunї, ка органеле рецітулŭі съ поарте гріце de реашezареа ші сусцінереа ordineі.

Demъндъндŭ М. С. а ѧмпъртъші ачесте ѧналтулŭі Сенат імперіал, аре съ се факъ кунощутŭ din поŭ въртоаса воінцъ а М. С. а пъстра атът унімеа імперіулŭі кътŭ ші леціітŭ регулата Автономіе а тътрорŭ регатурілорŭ ші церілорŭ, атвеле ѧнсъ унімеа ші Автономіа ѧн констітуціонала лібертате а асемене але ѧнтъріі ші дъръторіŭ але нъне ѧн віацъ

Ѧн фіне се ѧндъръ М. С. а декіара, кŭ Пре ѧнналтачееашї ѧнтъріт прін конечіінца кръценіеі Пре ѧналтеі Сале тендинцеі, — конвінсъ, кŭ прекътŭ есте о прерогатівъ фрътоасъ а domniторілŭі, а есерчеа нечесаріа рігоросітате ѧнтр'о фортъ блѧндъ, аша din алта парте даторінца рецінтелŭі чере токмаі аша неклінтітъ търіе — ші хотържтъ а актіва търіе ші блѧндеце ші ѧн ачéста мулт нондероасъ кавсъ, аштéптъ кŭ чертітудіне ші кŭ кредінцъ ѧн Дъмнезъŭ деслегареа ачесторŭ греотъцї.

Конкурс пентрŭ ун Капеланŭ de оасте.

Консісторіулŭ Епархіеі дрептъкредінчоасе din Ардеалŭ деside конкурсŭ пентрŭ унŭ Капеланŭ de оасте ла Рецїментулŭ de інфантер. Nр. 64. ал Марелŭі Дъче din Вайтарŭ кŭ ачеea, ка конкурренцїі Преоцї потŭ фі ші din алте Епархії дрептъкредінчоасе, карії ѧнсъ сынт даторі а пъzі прескріеріле канонїче, адекъ а чере воe дела Епіскопулŭ локулŭі пентрŭ ѧмбръкареа ачестŭі постŭ.

Терміналŭ Конкурсулŭі се дефіце ѧн патрŭ Сънтъмжнї.

Din Шедінца Консісторіалŭ цінутъ ѧн Сібіїŭ ѧн 1-леа Септемврїŭ, 1861.

Редактор респънзетор **Іоанн Рац.** Editura ші тіпарілŭ тіпографіеі диечесане.